Suvestinė redakcija nuo 2015-07-01 iki 2016-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. 17-701, i. k. 1031010ISTA0IX-1315

Nauja redakcija nuo 2013-01-01:
Nr. XI-2154, 2012-06-29, Žin. 2012, Nr. 81-4220 (2012-07-12), i. k. 1121010ISTA0XI-2154

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPROGMENŲ APYVARTOS KONTROLĖS Į S T A T Y M A S

2003 m. sausio 28 d. Nr. IX-1315
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas nustato sprogmenų saugos kontrolę ir sprogmenų ženklinimą, sprogmenų gamybos, prekybos, naudojimo licencijavimo, kitos sprogmenų civilinės apyvartos reikalavimus ir sąlygas, sprogmenų civilinės apyvartos teisinius pagrindus ir sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę.

2. Šio įstatymo tikslas – reguliuoti sprogmenų civilinę apyvartą, kad būtų užtikrintas žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumas ir nustatyta sprogmenų atpažinties ir susekamumo sistema.

3. Šio įstatymo nuostatos suderintos su šio įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

4. Šio įstatymo nuostatos nereglamentuoja:

1) civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos, kurią reglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymas;

2) šaudmenų apyvartos, kurią reglamentuoja Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas;

3) sprogmenų apyvartos, kurią atlieka Lietuvos Respublikos specialaus statuso subjektai – Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos kariuomenė, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, vidaus reikalų statutinės įstaigos, Valstybės saugumo departamentas, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Ginklų fondas), Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos, Lietuvos šaulių sąjunga, jų padaliniai ir jiems pavaldžios įstaigos, taip pat Lietuvos Respublikos muitinė;

4) sprogmenų apyvartos, kurią atlieka kariniai vienetai, kai jie įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka Lietuvos Respublikoje įgyvendina tarptautinių operacijų, pratybų ar kitų karinio bendradarbiavimo renginių uždavinius;

5) sprogmenų pirmtakų apyvartos.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Atitikties sertifikatas** – dokumentas, kuriuo paskelbtoji (notifikuota) įstaiga patvirtina, kad pagaminti sprogmenys atitinka B, C, D, E, F ar G modulio, reglamentuojamo Ginklų fondo, sprogmenims keliamus reikalavimus, įskaitant ir saugos reikalavimus.

2. **Fizinis asmuo** – Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės narės pilietis.

3. **Gamybos vieta** – patalpos ir (ar) teritorija, kuriose sprogmenų gamintojas projektuoja ir (ar) gamina, ženklina, pakuoja sprogmenis, atlieka pagamintų sprogmenų bandymus ir atitikties įvertinimą.

4. **Juridinis asmuo** – Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo.

5. **Kontroliuojantysis asmuo** – fizinis asmuo, kuris, būdamas juridinio asmens dalyvis (akcininkas, narys, dalininkas ir panašiai), pats turi daugiau kaip trečdalį visų balsų arba turi teisę išrinkti (paskirti) daugumą stebėtojų tarybos (valdybos) narių, administracijos vadovus arba faktiškai kontroliuoja juridinio asmens priimamus sprendimus.

6. **Modulis** – sprogmenų kokybės atitikties standarto reikalavimai.

7. **Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga** – akredituota bandymų laboratorija, sertifikavimo ar atitikties kontrolės įstaiga, kurią valstybė narė paskiria atsakingą už sprogmenų atitikties įvertinimą ir apie ją praneša kitoms valstybėms narėms.

8. **Sprogdinimo priemonės** – sprogdinimo darbams atlikti skirti įrenginiai, įtaisai ar medžiagos.

9. **Sprogimas** – ypač greitai vykstantis medžiagos fizinio būvio pokytis, kurio metu tam tikrame tūryje staigiai išsiskiria didelis energijos kiekis.

10. **Sprogmenų civilinė apyvarta –** sprogmenų, skirtų civiliniam naudojimui, gamyba, įgijimas, laikymas, naudojimas, saugojimas, realizavimas, paėmimas, sunaikinimas, taip pat sprogmenų importas, įvežimas į Lietuvos Respubliką, eksportas, išvežimas iš Lietuvos Respublikos, vežimas tranzitu per Lietuvos Respubliką.

11. **Sprogmenų eksportas** – sprogmenų išvežimas iš Lietuvos Respublikos teritorijos (Lietuvos Respublikoje įforminant jų negrąžinamojo eksporto muitinės procedūrą) į Europos Sąjungos muitų teritorijai nepriskiriamas valstybių teritorijas.

12. **Sprogmenų eksportuotojas, importuotojas, įvežantysis ar išvežantysis asmuo** – fizinis ar juridinis asmuo, savo vardu tiekiantis sprogmenis, turintis šio įstatymo 14 straipsnyje nustatyta tvarka išduotą atitinkamą leidimą importuoti, eksportuoti, įvežti ir išvežti sprogmenis.

13. **Sprogmenų gamyba** – sprogmenų projektavimas, gaminimas, ženklinimas ir pakavimas, įskaitant bandymus ir atitikties įvertinimą.

14. **Sprogmenų gamintojas** – fizinis ar juridinis asmuo, turintis šio įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją gaminti sprogmenis.

15. **Sprogmenų importas** – sprogmenų įvežimas į Lietuvos Respublikos teritoriją (Lietuvos Respublikoje įforminant jų išleidimo į laisvąją apyvartą muitinės procedūrą) iš Europos Sąjungos muitų teritorijai nepriskiriamų valstybių teritorijų.

16. **Sprogmenų išvežimas** – sprogmenų išvežimas iš Lietuvos Respublikos į Europos Sąjungos muitų teritorijai priskiriamas valstybių teritorijas.

17. **Sprogmenų įvežimas –** sprogmenų įvežimas į Lietuvos Respubliką iš Europos Sąjungos muitų teritorijai priskiriamos valstybės teritorijos.

18. **Sprogmenų naudojimas** – fizinio ar juridinio asmens ūkinė komercinė veikla, kurios metu sprogmenys panaudojami ūkinėje komercinėje veikloje tam tikslui, kuriam jie buvo pagaminti ir siekiant panaudoti jų sprogstamąsias savybes.

19. **Sprogmenų naudotojas** – fizinis ar juridinis asmuo, turintis šio įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją ar rašytinį sutikimą vykdyti Lietuvos Respublikoje licencijuojamą veiklą – sprogmenų naudojimą.

20. **Sprogmenų partija –** vieno pavadinimo ir pagal tą pačią technologiją pagamintų sprogmenų kiekis, siunčiamas vienam vartotojui ir įformintas vienu dokumentu.

21. **Sprogmenų pirmtakas –** pradinis cheminis junginys ar jų mišiniai, neskirti sprogimui atlikti, tačiau tam tikromis sąlygomis galintys būti panaudoti jam atlikti.

22. **Sprogmuo** – sprogstamosios medžiagos ir sprogdinimo priemonės, kurios sprogmenimis laikomos Jungtinių Tautų rekomendacijose dėl pavojingų prekių, priskiriamų tų rekomendacijų ST/SG/AC.10/1 pirmajai klasei, pervežimo, taip pat įtaisas su sprogstamąja medžiaga (ar iš sprogstamosios medžiagos), specialiai pagamintas sprogdinti ar tam tikromis sąlygomis sprogti.

23. **Sprogstamoji medžiaga** – sprogimui atlikti skirtas cheminis junginys ar jų mišiniai, kurie, paveikti išorinio poveikio (trinties, šilumos, smūgio, kibirkšties ir kt.), gali staigiai išskirti

didelį energijos kiekį.

24. **Unikalus atpažinties žymuo** – sprogmenų gamintojo naudojamas ženklas, kuris skirtas sprogmenų atpažinties ir susekamumo sistemai įgyvendinti ir kuriuo žymimi sprogmenys. Unikalų atpažinties žymenį sudaro raidinis skaitmeninis kodas, brūkšninis ir (ar) matricos kodai, taip pat jame nurodytas sprogmenų gamintojo pavadinimas.

25. **Valstybė narė** – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė arba Europos ekonominės erdvės valstybė.

ANTRASIS SKIRSNIS
SPROGMENŲ SAUGOS KONTROLĖ IR ŽENKLINIMAS

3 straipsnis. Sprogmenų, jų gamybos ir sprogdinimo darbų saugos reikalavimai, su sprogmenimis dirbančių asmenų kvalifikacija ir atestavimas

1. Sprogmenų civilinė apyvarta turi būti vykdoma taip, kad sprogmenys keltų kuo mažesnį pavojų žmonių gyvybei ir sveikatai, aplinkai ir turtui.

2. Sprogmenų konstrukcija ir jų pagaminimo būdas turi užtikrinti, kad juos sunaikinant aplinkai bus padaroma kuo mažiau žalos.

3. Sprogmenys turi būti išbandyti tokiomis sąlygomis, kokiomis numatoma juos naudoti.

4. Sprogmenų gamybos saugos reikalavimus nustato Ginklų fondas, sprogmenų sprogdinimo darbų saugos reikalavimus – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

5. Fiziniai asmenys, dirbantys tiesiogiai su sprogmenimis, privalo būti išklausę mokymo kursus, kurių programas ir išklausytų kursų pripažinimo tvarką nustato Ginklų fondas, ir turėti jų žinias patvirtinantį pažymėjimą.

4 straipsnis. Sprogmenų atitikties įvertinimas

1. Sprogmenys turi turėti atitikties sertifikatą.

2. Sprogmenų atitikties vertinimas turi būti atliekamas Lietuvos Respublikoje gaminamiems, į Lietuvos Respubliką įvežamiems ir importuojamiems sprogmenims vadovaujantis šiuo įstatymu, Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymu (toliau – Atitikties įvertinimo įstatymas) ir Ginklų fondo nustatyta tvarka.

3. Sprogmenų atitikties vertinimą atlieka paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos.

4. Pradėdamas gaminti naujos technologijos sprogmenis, sprogmenų gamintojas, prieš kreipdamasis į paskelbtąją (notifikuotą) įstaigą, privalo patikrinti sprogmenį pagal B modulį. Tolesnę (tolesnį) sprogmenų atitikties nustatymo tvarką (modulį) pasirenka sprogmenų gamintojas, įvertindamas, kokiu būdu jis ketina tiekti rinkai savo pagamintus sprogmenis. Sprogmenų gamintojas privalo užtikrinti, kad serijiniu būdu pagaminti sprogmenys atitiks atitikties sertifikate apibūdintą modulį; tai atliekama patikrinant sprogmenis pasirinktinai papildomai pagal C, D, E, F ar G modulį.

5. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga, vadovaudamasi šiuo įstatymu, Atitikties įvertinimo įstatymu, Ginklų fondo reglamentuotais moduliais, jų taikymo tvarka atlikusi sprogmenų atitiktį atitinkamam moduliui, išduoda atitikties sertifikatą arba motyvuotai atsisako jį išduoti.

5 straipsnis. Sprogmenų ženklinimas

1. Visi Lietuvos Respublikoje pagaminti, į Lietuvos Respubliką įvežami, importuojami, iš Lietuvos Respublikos išvežami, eksportuojami sprogmenys turi būti paženklinti atitikties ženklu „CE“.

2. Per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu vežami sprogmenys turi būti paženklinti atitikties ženklu „CE“, jeigu jie vežami į kitą valstybę narę arba bus toliau vežami per kitos valstybės narės teritoriją. Sprogmenų gamintojas, eksportuotojas, importuotojas, įvežantysis ar išvežantysis asmuo atsako už atitikties ženklo „CE“ naudojimo teisėtumą.

3. Sprogmenų gamintojas, importuotojas, įvežantysis ar išvežantysis asmuo privalo

sprogmenis paženklinti unikaliu atpažinties žymeniu, išskyrus:

1) sprogmenis, kurie vežami nesupakuoti arba hidrauliniuose krautuvuose ir iš karto iškraunami į sprogdinimo ertmes;

2) sprogmenis, kurie gaminami sprogdinimo vietose ir ką tik pagaminti (*in situ* gamyba) užtaisomi;

3) sprogdiklius, kurie yra virveliniai nedetonuojamieji uždegimo įtaisai;

4) padegamąsias virvutes, kurių šerdį sudaro smulkiagrūdžiai juodi milteliai, apsupti minkštu audiniu su vienu arba keliais apsauginiais išoriniais sluoksniais, ir kurios po uždegimo dega iš anksto nustatytu greičiu, nesukeldamos išorinio sprogstamojo poveikio;

5) kapsulinius degtuvus, kuriuos sudaro metalinė arba plastikinė kapsulė, kurioje yra mažas kiekis nuo smūgio lengvai užsidegančio pirminės sprogstamosios medžiagos mišinio, ir kurie atlieka uždegimo elementų funkciją B, C, D kategorijų ginklų šoviniuose arba šaunamųjų užtaisų padegamosiose kapsulėse.

4. Jeigu sprogmenys dar nėra galutinis produktas ir šie sprogmenys naudojami kitų sprogmenų gamybai, sprogmenų gamintojai neprivalo sprogmenų ženklinti nauju unikaliu atpažinties žymeniu, išskyrus atvejus, kai pagaminus galutinį produktą unikalaus atpažinties žymens nesimato.

5. Lietuvos Respublikoje esančioms gamybos vietoms unikalaus atpažinties žymens tris skaitmenis, žyminčius gamybos vietą, suteikia Ginklų fondas.

6. Jeigu į Lietuvos Respubliką importuojamų sprogmenų gamybos vieta yra ne valstybėje narėje, tačiau sprogmenų gamintojas yra įsisteigęs valstybėje narėje, Ginklų fondas sprogmenų gamintojo prašymu suteikia šio unikalaus atpažinties žymens tris skaitmenis, žyminčius jo gamybos vietą. Jeigu sprogmenų gamintojas nėra įsisteigęs valstybėje narėje, prašymą suteikti unikalaus atpažinties žymens tris skaitmenis, žyminčius gamybos vietą, Ginklų fondui pateikia sprogmenų importuotojas.

7. Eksportuojami iš Lietuvos Respublikos sprogmenys gali būti neženklinami unikaliu atpažinties žymeniu, jeigu pagal importuojančios valstybės reikalavimus jie yra paženklinti kitokiu atpažinties žymeniu, leidžiančiu atpažinti sprogmenis ir atsekti jų judėjimą.

8. Atitikties ženklu „CE“ ir unikaliu atpažinties žymeniu sprogmenys turi būti ženklinami tokiu būdu, kad žymenys būtų aiškiai pastebimi, lengvai įskaitomi ir patvarūs. Atitikties ženklu „CE“ ženklinamas pats sprogmuo arba, jeigu tai neįmanoma, prie sprogmens pritvirtinta duomenų plokštelė; tuo atveju, kai taip ženklinti techniškai neįmanoma, ženklinama sprogmens pakuotė. Duomenų plokštelė pagaminama taip, kad jos nebūtų galima panaudoti antrą kartą. Draudžiama ženklinti sprogmenis užrašais, kuriuos galima būtų klaidingai palaikyti atitikties ženklu „CE“ ir unikaliu atpažinties žymeniu. Kitus žymenis ant sprogmenų galima tvirtinti tik tuo atveju, jeigu jie netrukdo pamatyti ir perskaityti atitikties ženklą „CE“ ir unikalų atpažinties žymenį.

9. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka prižiūri, ar sprogmenys, tiekiami Lietuvos Respublikos rinkai, atitinka šiame straipsnyje nustatytus ženklinimo reikalavimus. Jeigu Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba nustato, kad Lietuvos Respublikos rinkai tiekiami sprogmenys yra nesertifikuoti, nepaženklinti unikaliu atpažinties žymeniu arba atitikties ženklu „CE“, kad unikaliu atpažinties žymeniu arba atitikties ženklu „CE“ sprogmenys paženklinti neteisėtai, ši institucija privalo užtikrinti tokių sprogmenų pašalinimą iš rinkos ir įpareigoti sprogmenų gamintoją (prekiautoją) per nurodytą laiką pašalinti nustatytus trūkumus. Jeigu sprogmenų gamintojas (prekiautojas) neįvykdo šių reikalavimų, sprogmenys paimami šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XII-1889, 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-01, i. k. 2015-10507

TREČIASIS SKIRSNIS
SPROGMENŲ GAMYBOS, PREKYBOS, NAUDOJIMO LICENCIJAVIMO SĄLYGOS

6 straipsnis. Sprogmenų gamybos, prekybos, naudojimo licencijavimas

1. Licencijuojama ši veikla:

1) sprogmenų gamyba;

2) prekyba sprogmenimis;

3) sprogmenų naudojimas.

2. Licencijas verstis šio straipsnio 1 dalyje nurodyta licencijuojama veikla gali gauti fiziniai ir juridiniai asmenys.

3. Kiekvienai šio straipsnio 1 dalyje nurodytai licencijuojamai veiklai yra išduodama atskira licencija. Licencijas verstis šio straipsnio 1 dalyje nurodyta licencijuojama veikla išduoda Ginklų fondas.

4. Lietuvos Respublikoje verstis šio straipsnio 1 dalyje nurodyta licencijuojama veikla turi teisę ir kitų valstybių narių paslaugų teikėjai, pateikę Ginklų fondui įsisteigimo valstybėje narėje gautas licencijas ir (ar) leidimus verstis šia veikla. Ginklų fondas, patikrinęs pateiktos licencijos ir (ar) leidimo galiojimą, išduoda Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka rašytinį sutikimą verstis Lietuvos Respublikoje licencijuojama veikla (toliau – rašytinis sutikimas).

5. Sprendimas dėl licencijos ar rašytinio sutikimo išdavimo priimamas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo ir visų dokumentų, reikalingų licencijai ar rašytiniam sutikimui išduoti, pateikimo dienos.

6. Jeigu pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo per 30 kalendorinių dienų nuo visų dokumentų, reikalingų licencijai ar rašytiniam sutikimui išduoti, pateikimo dienos negauna jokio atsakymo, laikoma, kad priimamas teigiamas sprendimas.

7. Licencija ar rašytinis sutikimas neišduodamas, jeigu:

1) licencijai ar rašytiniam sutikimui išduoti pateikti ne visi reikiami, neišsamiai arba netinkamai įforminti dokumentai, numatyti šiame įstatyme ar šio straipsnio 8 dalyje nurodytose licencijavimo taisyklėse, ir pareiškėjas neįvykdė Ginklų fondo reikalavimo pateikti trūkstamus dokumentus ar ištaisyti trūkumus;

2) rašytiniam sutikimui išduoti gaunama duomenų, kad juridinio ar fizinio asmens registracija ar licencija negalioja, licencijos galiojimas sustabdytas;

3) licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimas buvo panaikintas ir nuo licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimo panaikinimo nepraėjo treji metai (ši nuostata netaikoma, jeigu licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimas buvo panaikintas licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojo prašymu).

8. Ūkinės komercinės veiklos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, licencijavimo taisykles tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

7 straipsnis. Teisės dirbti darbą, susijusį su licencijuojama veikla, apribojimai

1. Juridinio asmens darbuotoju, kuris gamina sprogmenis, jų įsigyja, juos laiko, naudoja ar realizuoja, juridinio asmens padalinio vadovu, kuris tiesiogiai kontroliuoja sprogmenų gamybą, įgijimą, laikymą, naudojimą ar realizavimą, ar fiziniu asmeniu, kuris verčiasi licencijuojama veikla, negali būti:

1) asmuo, įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo, narkomanijos arba sveikatos priežiūros įstaigos pri žiūrimas dėl psichikos ligos ar sutrikimo;

2) asmuo, sergantis ligomis ar turintis fizinių trūkumų, dėl kurių jis negali tinkamai elgtis su sprogmenimis;

3) asmuo, kuriam Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymo nustatyta tvarka taikomi teismo įpareigojimai;

4) asmuo, kuriam verstis šio įstatymo nustatyta licencijuojama veikla uždrausta teismo sprendimu;

5) asmuo, įtariamas, kaltinamas ar nuteistas padaręs tyčinį nusikaltimą, o teistumas neišnykęs ar nepanaikintas;

6) asmuo, kuris per pastaruosius 3 metus ne mažiau kaip 2 kartus padarė administracinius teisės pažeidimus būdamas neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigiųjų medžiagų;

7) asmuo, padaręs pakartotinai per vienus metus administracinį teisės pažeidimą, kuriuo

kėsinosi į nuosavybę, viešąją ar nustatytą valdymo tvarką;

8) asmuo, padaręs baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams ar viešajai tvarkai.

2. Kontroliuojančiuoju asmeniu, juridinio asmens ar jo padalinio vadovu, kurio veikla nėra tiesiogiai susijusi su sprogmenų gamybos, įgijimo, laikymo, naudojimo ar realizavimo kontrole, negali būti asmuo, kuris atitinka šio straipsnio 1 dalies 3–7 punktuose nustatytus kriterijus.

3. Ligų ir fizinių trūkumų, dėl kurių asmuo negali tinkamai elgtis su sprogmenimis, sąrašą nustato Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

4. Fiziniam asmeniui, kuris siekia gauti rašytinį sutikimą, ar juridiniam asmeniui, kuris siekia gauti rašytinį sutikimą, kontroliuojančiajam asmeniui, juridinio asmens ar jo padalinio vadovui, kurio veikla nėra tiesiogiai susijusi su sprogmenų gamybos, įgijimo, laikymo, naudojimo ar realizavimo kontrole, netaikomi šio straipsnio 2 dalies reikalavimai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
SPROGMENŲ CIVILINĖS APYVARTOS REIKALAVIMAI

8 straipsnis. Licencijos ir rašytinio sutikimo turėtojo bendrosios pareigos

1. Licencijos ir rašytinio sutikimo turėtojas privalo:

1) iki licencijuojamos veiklos pradžios įsirengti patalpas sprogmenims laikyti, gaminti ar jais prekiauti ir Ginklų fondo nustatyta tvarka gauti leidimą laikyti sprogmenis, kuriuo patvirtinama, kad patalpos sprogmenims laikyti, gaminti ar jais prekiauti atitinka Ginklų fondo nustatytus reikalavimus;

2) užtikrinti šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus atitinkančią sprogmenų apskaitą ir apsaugą;

3) Ginklų fondo nustatyta tvarka teikti Ginklų fondui duomenis apie pagamintus, įgytus, laikomus, sunaudotus, realizuotus, importuotus, įvežtus į Lietuvos Respubliką, eksportuotus, išvežtus iš Lietuvos Respublikos sprogmenis;

4) pasikeitus fizinio asmens, kuris verčiasi licencijuojama veikla, ar juridinio asmens ūkinės komercinės veiklos pobūdžiui ar kitiems duomenims, kurie buvo nurodyti dokumentuose, pateiktuose licencijai ar rašytiniam sutikimui gauti, apie tai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti Ginklų fondui;

5) sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančių institucijų reikalavimu pateikti informaciją apie darbuotojus, dirbančius su sprogmenimis susijusį darbą (sveikatos medicininio patikrinimo išvadas, patvirtinančias, kad darbuotojas neserga ligomis ar neturi fizinių trūkumų, trukdančių tinkamai elgtis su sprogmenimis, nėra įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo, narkomanijos, nėra sveikatos priežiūros įstaigos prižiūrimas dėl psichikos ligos ar sutrikimo), taip pat darbuotojų asmens duomenis (vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą);

6) sudaryti sąlygas sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančių institucijų darbuotojams tikrinti licencijuojamą veiklą. Jų prašymu teikti informaciją apie kiekvieno turimo sprogmens kilmę ir jo buvimo vietą per visą laiką nuo įsigijimo iki realizavimo ar sunaudojimo;

7) vykdyti teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų saugą ir sveikatą gaminant sprogmenis ir atliekant sprogdinimo darbus, reikalavimus;

8) prieš priimdamas į darbą darbuotoją, kurio darbas bus tiesiogiai susijęs su sprogmenimis, pateikti Ginklų fondui šio asmens duomenis (vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą), siekiant patikrinti, ar nėra šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3–7 punktuose nurodytų aplinkybių, dėl kurių darbuotojas negalėtų dirbti su sprogmenimis susijusio darbo, ir sveikatos medicininio patikrinimo išvadas, patvirtinančias, kad jis neserga ligomis ar neturi fizinių trūkumų, trukdančių tinkamai elgtis su sprogmenimis, nėra įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo, narkomanijos, nėra sveikatos priežiūros įstaigos prižiūrimas dėl psichikos ligos ar sutrikimo. Ginklų fondui taip pat privaloma pateikti dokumentus, patvirtinančius fizinio asmens, kuris verčiasi licencijuojama veikla, ar darbuotojo,

dirbsiančio tiesiogiai su sprogmenimis, atestaciją. Asmens, dėl šiame punkte nurodytų aplinkybių jau tikrinto įsisteigimo valstybėje narėje, patikrinimo duomenys, dokumentai gaunami per Vidaus rinkos informacinę sistemą, nurodytą Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme, iš įsisteigimo valstybės narės kompetentingos institucijos;

9) sprogmenų apskaitos žurnalus, unikalius atpažinties žymenis, surinktus duomenis apie sprogmenis ir kitus dokumentus saugoti 10 metų nuo paskutinio įrašo padarymo dienos (likvidavus juridinį asmenį, mirus fiziniam asmeniui ar juridiniam, fiziniam asmeniui nutraukus licencijuojamą veiklą, apskaitos dokumentai perduodami Ginklų fondui);

10) pranešti Ginklų fondui asmens, galinčio ne darbo valandomis suteikti informaciją apie kiekvieno turimo sprogmens kilmę ir jo buvimo vietą per visą laiką nuo įsigijimo iki realizavimo ar sunaudojimo, vardą, pavardę, duomenis ryšiams palaikyti.

2. Licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojui draudžiama:

1) pavesti, įgalioti ar kitaip perleisti teisę verstis licencijoje ar rašytiniame sutikime nurodyta licencijuojama veikla kitam asmeniui;

2) verstis licencijuojama veikla patalpose, jeigu neturi leidimo laikyti jose sprogmenis;

3) verstis licencijuojama veikla, jeigu licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimas yra sustabdytas arba panaikintas.

9 straipsnis. Leidimas laikyti sprogmenis

1. Patalpos sprogmenims laikyti, gaminti ar jais prekiauti turi atitikti Ginklų fondo nustatytus reikalavimus. Leidimą laikyti sprogmenis šiose patalpose išduoda Ginklų fondas.

2. Leidimas laikyti sprogmenis neišduodamas, jeigu:

1) pateikti ne visi reikalaujami dokumentai, numatyti šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte pateikti Ginklų fondo nustatyta tvarka, ir pareiškėjas neįvykdė Ginklų fondo reikalavimo pateikti trūkstamus dokumentus;

2) pateikti neišsamiai arba neteisingai užpildyti prašymas ir dokumentai ir pareiškėjas neįvykdė Ginklų fondo reikalavimo ištaisyti šiuos trūkumus;

3) pateikti klaidingi duomenys, neišsami arba netiksli informacija, pareiškėjas neįvykdė Ginklų fondo reikalavimo ištaisyti šiuos trūkumus;

4) patalpos sprogmenims laikyti, gaminti ar jais prekiauti neatitinka Ginklų fondo nustatytų reikalavimų.

10 straipsnis. Reikalavimai, taikomi licencijos, rašytinio sutikimo turėtojui, sprogmenų importuotojams ir įvežantiesiems asmenims

1. Versdamiesi licencijuojama veikla, sprogmenų gamintojai privalo:

1) pagamintus sprogmenis ženklinti ir gauti jų atitikties įvertinimą pagal šio įstatymo 4 ir 5 straipsnių reikalavimus;

2) užtikrinti saugos sąlygas, šalinančias sprogmenų savaiminio užsidegimo ar sprogimo tikimybę;

3) parengti, su Ginklų fondu suderinti ir turėti objektų, kuriuose laikomi ar gaminami sprogmenys, galimų avarijų prevencijos ir padarinių likvidavimo planus;

4) pasikeitus teisės aktuose nustatytiems saugos, techniniams reikalavimams, užtikrinti, kad gaminamų sprogmenų kokybė, techniniai reikalavimai atitiktų šiuos pakeitimus;

5) siekiant apsaugoti vartotojų sveikatą ir užtikrinti saugą, tirti gaminamų sprogmenų bandinius, nagrinėti ir teisės aktų nustatyta tvarka registruoti sprogmenų naudotojų, fizinių ir juridinių asmenų, kurie verčiasi jų pagamintų sprogmenų prekyba, skundus dėl jų pagamintų sprogmenų, registruoti ir tirti reikalavimų neatitinkančius pagamintus sprogmenis, informuoti sprogmenų prekiautojus, parduodančius tokius sprogmenis, apie tokią stebėseną;

6) parengti sprogmenų brėžinius, receptūras, gamybos technologijas, aprašymus, reikalingus brėžiniams, receptūroms, gamybos technologijoms suprasti, sprogmenų naudojimo instrukcijas (toliau – techniniai dokumentai);

7) saugoti techninius dokumentus ir atitikties sertifikatus sprogmenų gamybos ir jų tiekimo

rinkai laikotarpiu, bet ne trumpiau kaip 10 metų nuo to momento, kai sprogmenų tiekimas rinkai buvo nutrauktas;

8) nurodyti savo pavadinimą, registruotą sprogmens pavadinimą arba ženklą, adresą, kuriuo su sprogmenų gamintoju galima susisiekti, ant sprogmens arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant pakuotės arba sprogmenį lydinčiame dokumente. Turi būti nurodytas vienas adresas, kuriuo galima susisiekti su sprogmenų gamintoju;

9) užtikrinti, kad prie sprogmens būtų pridėti sprogmens naudojimo instrukcijos, jų gabenimo ir laikymo nurodymai (saugos informacija) lietuvių kalba;

10) nedelsdamas imtis reikiamų priemonių užtikrinti sprogmens techniniuose dokumentuose nustatytus reikalavimus; sprogmenį pašalinti iš rinkos arba susigrąžinti, kai patiektas rinkai sprogmuo yra nesertifikuotas, nepaženklintas unikaliu atpažinties žymeniu arba atitikties ženklu „CE“, unikaliu atpažinties žymeniu arba atitikties ženklu „CE“ buvo paženklintas neteisėtai, taip pat kai sprogmenų gamintojas turi pagrindą manyti, kad rinkai patiektas sprogmuo neatitinka techniniuose dokumentuose nustatytų reikalavimų. Be to, jeigu sprogmuo kelia pavojų, sprogmenų gamintojas nedelsdamas praneša įsisteigimo valstybės narės kompetentingoms institucijoms, nurodydamas išsamią informaciją apie neatitiktį techniniuose dokumentuose nustatytiems reikalavimams, apie bet kokias savo taikomas priemones ir kurių valstybių narių rinkoms šie sprogmenys buvo patiekti.

2. Jeigu sprogmenų gamintojas:

1) savo sprogmenis parduoda, jis privalo laikytis šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų;

2) savo sprogmenis naudoja, jis privalo laikytis šio straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų.

3. Sprogmenų prekiautojai privalo:

1) turėti parduodamų sprogmenų dokumentus, kuriuose nurodyti jų techniniai duomenys;

2) reikalauti iš pirkėjo pateikti dokumentus, patvirtinančius jo teisę įsigyti sprogmenis;

3) registruoti sprogmenų pirkėjus Ginklų fondo nustatytos formos žurnale;

4) Ginklų fondui pagal Ginklų fondo nustatytą formą vieną kartą per ketvirtį pateikti duomenis apie visus parduotus sprogmenis;

5) sprogmenį pašalinti iš rinkos, kai patiektas rinkai sprogmuo yra nesertifikuotas, nepaženklintas unikaliu atpažinties žymeniu arba atitikties ženklu „CE“, unikaliu atpažinties žymeniu arba atitikties ženklu „CE“ buvo paženklintas neteisėtai.

4. Sprogmenų naudotojas privalo:

1) naudoti tik pagal šio įstatymo 5 straipsnio reikalavimus paženklintus sprogmenis;

2) naudoti sprogmenis laikydamasis prie sprogmens pridėtų jo naudojimo instrukcijų.

5. Sprogmenų importuotojas, įvežantysis asmuo privalo:

1) Lietuvos Respublikos rinkai patiekti tik techniniuose dokumentuose nustatytus reikalavimus atitinkančius sprogmenis;

2) prieš patiekdamas rinkai sprogmenis, patikrinti, ar sprogmenų gamintojas atliko atitikties vertinimo procedūrą, parengė techninius dokumentus, ar gaminys paženklintas atitikties ženklu „CE“, unikaliu atpažinties žymeniu, ar prie jo pridėti reikiami dokumentai – sprogmenų naudojimo instrukcijos, jų vežimo ir laikymo reikalavimai lietuvių kalba. Jeigu sprogmuo neatitinka techniniuose dokumentuose nustatytų reikalavimų, sprogmenų importuotojas, įvežantysis asmuo neturi teisės sprogmens importuoti, įvežti į Lietuvos Respubliką, kol nėra užtikrinama jo atitiktis šiems reikalavimams. Be to, jeigu sprogmuo kelia pavojų, sprogmenų importuotojas, įvežantysis asmuo praneša apie tai sprogmenų gamintojui ir atitinkamoms sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančioms institucijoms;

3) užtikrinti, kad transportavimo ir sandėliavimo sąlygos nepažeistų sprogmenų saugos ir techninių reikalavimų.

11 straipsnis. Sprogmenų gamybos sąlygos

1. Fizinis ar juridinis asmuo, norintis gaminti sprogmenis, privalo turėti Ginklų fondo

išduotą licenciją arba rašytinį sutikimą.

2. Sprogmenų gamintojas, prieš pradėdamas gaminti sprogmenis, šių sprogmenų gamybos technologiją, brėžinius ir receptūras Ginklų fondo nustatyta tvarka privalo suderinti su Ginklų fondu.

3. Licencija verstis sprogmenų gamyba suteikia teisę įsigyti Lietuvos Respublikoje ir bet kurioje kitoje valstybėje narėje šiai veiklai reikalingas sprogmenų sudedamąsias dalis, parduoti ir naudoti bandymų tikslais savo pagamintus sprogmenis.

12 straipsnis. Prekybos sprogmenimis sąlygos

1. Fizinis ar juridinis asmuo, norintis prekiauti sprogmenimis, privalo turėti Ginklų fondo išduotą licenciją arba rašytinį sutikimą.

2. Licencija arba rašytinis sutikimas verstis prekyba sprogmenimis nesuteikia teisės gaminti sprogmenis ir juos naudoti.

3. Draudžiama parduoti sprogmenis:

1) fiziniams asmenims, kurie nesiverčia šio įstatymo nustatyta licencijuojama veikla, išskyrus paraką ir kapsules lygiavamzdžių ir graižtvinių šaunamųjų ginklų savininkams ir valdytojams, kurie paraką ir kapsules gali įsigyti ir laikyti pagal Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nuostatas;

2) fiziniams ir juridiniams asmenims, nepateikusiems licencijos, rašytinio sutikimo prekiauti sprogmenimis ar licencijos, rašytinio sutikimo naudoti sprogmenis;

3) kurių neįmanoma identifikuoti arba jeigu nėra lydinčių dokumentų, leidžiančių nustatyti sprogmens pavadinimą, sprogmenų gamintoją, pagaminimo datą, įgijimo teisėtumą, taip pat saugos informacijos;

4) nepaprastosios, karo padėties arba mobilizacijos atveju;

5) nepaženklintus pagal šio įstatymo 5 straipsnio reikalavimus;

6) neturinčius atitikties sertifikatų.

4. Sprogmenų prekybos tarpininko (asmens, atstovaujančio sprogmenų gamintojo, prekiautojo ar sprogmenų naudotojo interesams, kai sprogmenų gamintojas, prekiautojas ar sprogmenų naudotojas sudaro sutartis dėl sprogmenų įsigijimo ar pardavimo) veikla Lietuvos Respublikoje draudžiama.

13 straipsnis. Sprogmenų naudojimo sąlygos

1. Fizinis ar juridinis asmuo, norintis naudoti sprogmenis, privalo turėti Ginklų fondo išduotą licenciją ar rašytinį sutikimą.

2. Licencija ar rašytinis sutikimas verstis sprogmenų naudojimu suteikia teisę įsigyti, laikyti, gabenti ir naudoti sprogmenis.

3. Licencija ar rašytinis sutikimas verstis sprogmenų naudojimu nesuteikia teisės gaminti sprogmenis ir prekiauti sprogmenimis.

14 straipsnis. Sprogmenų importo, įvežimo į Lietuvos Respubliką, eksporto, išvežimo iš Lietuvos Respublikos ir vežimo tranzitu priežiūra

1. Sprogmenų eksportuotojas, išvežantysis asmuo turi pateikti Ginklų fondui valstybės, į kurią jis numato importuoti, įvežti sprogmenis, kompetentingos institucijos sutikimą importuoti, įvežti sprogmenis ir valstybių, per kurias bus sprogmenys vežami, kompetentingų institucijų leidimus vežti sprogmenis. Jeigu, tikrinant šiuos dokumentus, Ginklų fondui iškyla klausimų dėl šių dokumentų tikrumo, teisėtumo, Ginklų fondas turi teisę nusiųsti šiuo klausimu turimą informaciją Europos Komisijai, siekdamas išsiaiškinti, ar pateikti dokumentai nesuklastoti.

2. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytą ūkinę komercinę veiklą vykdo ne valstybėje narėje įsisteigęs juridinis asmuo, jo filialas ir (ar) padalinys arba ne valstybės narės fizinis asmuo, jis, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų, turi pateikti Ginklų fondui valstybės, kurioje jis yra įsisteigęs, kompetentingos institucijos patvirtinimą, kad šis fizinis ar juridinis asmuo turi reikalingas licencijas, rašytinius sutikimus ir leidimus verstis sprogmenų įvežimu (išvežimu) ar

importu (eksportu) į Lietuvos Respubliką arba iš Lietuvos Respublikos.

3. Sprogmenų eksportuotojas, importuotojas, įvežantysis ar išvežantysis asmuo, sprogmenis vežantis tranzitu asmuo Ginklų fondui, be šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytų dokumentų, turi pateikti šiuos dokumentus ir duomenis:

1) realizuojamų sprogmenų sandorio šalių rekvizitus. Informacija apie fizinius ir juridinius asmenis turi būti išsami, kad būtų įmanoma susisiekti su šiais fiziniais ar juridiniais asmenimis ir gauti patvirtinimą, kad atitinkami asmenys teisėtai gauna konkrečią sprogmenų partiją. Ginklų fondui privaloma pateikti dokumentus, įrodančius šių asmenų teisę verstis su sprogmenų apyvarta susijusia licencijuojama veikla;

2) vežamų sprogmenų kiekį;

3) išsamų konkretaus sprogmens aprašymą (sprogmens pavadinimą, sprogmens identifikavimo kodą, nurodytą Europos sutartyje „Dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR)“, sprogmenų gamintoją, pagaminimo datą);

4) paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos išduotą atitikties sertifikatą;

5) dokumentus, kuriais įrodoma sprogmenų vežėjo teisė vežti pavojingus krovinius;

6) sprogmenų vežimo būdus, priemones ir maršrutus;

7) numatomas sprogmenų eksporto, importo, įvežimo ir išvežimo datas;

8) tikslius Lietuvos Respublikos sienos kirtimo punktus.

4. Ginklų fondas, išnagrinėjęs pateiktus duomenis, dokumentus ir sąlygas, kuriomis gali būti vežami sprogmenys, ir nustatęs, kad yra pateikti visi reikiami duomenys ir dokumentai, nurodyti šio straipsnio 3 dalyje, ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo visų dokumentų, reikalingų leidimui išduoti, pateikimo dienos išduoda leidimą eksportuoti, išvežti iš Lietuvos Respublikos, importuoti, įvežti į Lietuvos Respubliką, sprogmenis vežti tranzitu. Šiame leidime nurodomi šio straipsnio 3 dalyje išvardyti duomenys. Šis leidimas yra vežamų sprogmenų lydimasis dokumentas ir turi būti pateikiamas kompetentingoms institucijoms jų pareikalavimu.

5. Fizinis ar juridinis asmuo negali importuoti, įvežti į Lietuvos Respubliką, eksportuoti, išvežti iš Lietuvos Respublikos ar vežti tranzitu sprogmenų tol, kol nėra gautas šio įstatymo nustatyta tvarka išduodamas atitinkamas leidimas, licencija ar rašytinis sutikimas.

6. Ginklų fondas, išdavęs leidimą išvežti sprogmenis į valstybę narę, privalo nedelsdamas pranešti šiai valstybei narei apie sprogmenų išvežimą iš Lietuvos Respublikos teritorijos į jos teritoriją. Tokia informacija turi būti perduota valstybės narės kompetentingoms institucijoms iki šių sprogmenų išvežimo. Taip pat turi būti pranešta valstybių narių, per kurių teritorijas sprogmenys bus vežami tranzitu, kompetentingoms institucijoms.

7. Sprogmenys, įtraukti į teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą Bendrąjį karinės įrangos sąrašą, eksportuojami, išvežami iš Lietuvos Respublikos, importuojami, įvežami į Lietuvos Respubliką ir vežami tranzitu Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Sprogmenų apskaita

1. Sprogmenų gamintojai, eksportuotojai, importuotojai, įvežantieji ar išvežantieji asmenys, prekiautojai ir sprogmenų naudotojai privalo užtikrinti gaminamų, įgytų, laikomų, sunaudotų ir realizuotų sprogmenų apskaitą ir teisės aktų nustatyta tvarka teikti šiuos duomenis Ginklų fondui.

2. Sprogmenų apskaitos tvarkymo ir jos duomenų teikimo tvarką nustato Ginklų fondas.

16 straipsnis. Sprogmenų gamintojų, prekiautojų ir naudotojų licencijuojamos veiklos vidaus auditas

1. Sprogmenų gamintojai, prekiautojai ir naudotojai privalo kiekvienais metais atlikti licencijuojamos veiklos vidaus auditą.

2. Licencijuojamos veiklos vidaus audito duomenys teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikiami sprogmenų apyvartos kontrolę atliekančioms institucijoms.

3. Sprogmenų gamintojų, prekiautojų ir naudotojų licencijuojamos veiklos vidaus audito

tvarką nustato Ginklų fondas.

17 straipsnis. Licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Licencijos galiojimą sustabdo Ginklų fondas. Ginklų fondas licencijos turėtojui nustato ne trumpesnį kaip 10 darbo dienų terminą šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytiems pažeidimams pašalinti ir kartu įspėja, kad nepašalinus nustatytų pažeidimų bus sustabdytas licencijos galiojimas.

2. Sprogmenų gamybos licencijos galiojimas sustabdomas licencijos turėtojo prašymu arba kai licencijos turėtojas pažeidžia šio įstatymo 3 straipsnio 5 dalyje, 7 straipsnyje, 8 straipsnio 1 dalyje, 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei 16 straipsnyje nurodytus reikalavimus.

3. Prekybos sprogmenimis licencijos galiojimas sustabdomas licencijos turėtojo prašymu arba licencijos turėtojui pažeidus šio įstatymo 3 straipsnio 5 dalyje, 7 straipsnyje, 8 straipsnio 1 dalyje, 10 straipsnio 3 dalyje, 12 straipsnio 3 dalies 5 punkte bei 16 straipsnyje nurodytus reikalavimus.

4. Sprogmenų naudojimo licencijos galiojimas sustabdomas licencijos turėtojo prašymu arba licencijos turėtojui pažeidus šio įstatymo 3 straipsnio 5 dalyje, 7 straipsnyje, 8 straipsnio 1 dalyje, 10 straipsnio 4 dalyje bei 16 straipsnyje nurodytus reikalavimus.

5. Jeigu šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus pažeidimus padarė valstybės narės paslaugų teikėjas, licenciją, leidimą gavęs įsisteigimo valstybėje, Ginklų fondas sustabdo savo išduoto rašytinio sutikimo verstis atitinkama licencijuojama veikla galiojimą, nustatydamas paslaugos teikėjui ne trumpesnį kaip 10 darbo dienų terminą jo padarytiems pažeidimams pašalinti (kartu įspėjęs, kad nepašalinus nustatytų pažeidimų bus sustabdytas rašytinio sutikimo verstis atitinkama licencijuojama veikla galiojimas).

6. Rašytinio sutikimo galiojimas sustabdomas ir tuo atveju, kai iš licencijos turėtojo įsisteigimo valstybės narės gaunama informacija apie šioje valstybėje narėje priimtą sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą.

7. Licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojui per Ginklų fondo nustatytą terminą, nurodytą šio straipsnio 1 ar 5 dalyje, pateikus dokumentus, įrodančius, kad nebėra aplinkybių, dėl kurių buvo sustabdytas licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimas (arba Ginklų fondui atlikus patikrinimą ir tai nustačius), Ginklų fondo sprendimu licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimo sustabdymas panaikinamas.

8. Licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimą Ginklų fondas panaikina, jeigu:

1) juridinis asmuo likviduojamas ar miršta fizinis asmuo;

2) licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojas prašo panaikinti licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimą;

3) licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojas per Ginklų fondo nustatytą laiką nepašalina šio straipsnio 2–4 dalyse nurodytų pažeidimų;

4) sprogmenų gamintojas pažeidžia šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje ar 11 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus arba prekiauja ar naudoja ne savo pagamintus sprogmenis;

5) sprogmenų prekiautojas pažeidžia šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje, 12 straipsnio 2 dalyje ar 3 dalies 1–4 punktuose nurodytus reikalavimus;

6) sprogmenų naudotojas pažeidžia šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje ar 13 straipsnio 3 dalyje nurodytus reikalavimus;

7) nustatoma, kad Ginklų fondui ar kitoms sprogmenų apyvartos kontrolę atliekančioms institucijoms buvo pateikta informacija, žinant, kad ji klaidinga arba suklastota;

8) licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojas, kuriam išduotos licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimas sustabdytas, vykdo licencijuojamą veiklą.

9. Rašytinio sutikimo galiojimas panaikinamas ir tuo atveju, kai iš licencijos turėtojo įsisteigimo valstybės narės gaunama informacija apie šioje valstybėje narėje priimtą sprendimą panaikinti licencijos galiojimą.

PENKTASIS SKIRSNIS

SPROGMENŲ CIVILINĖS APYVARTOS KONTROLĖ

18 straipsnis. Sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos, šių institucijų įgaliotų pareigūnų ir valstybės tarnautojų teisės

1. Sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę pagal kompetenciją atlieka šiame įstatyme nurodytos, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos.

2. Sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančių institucijų įgalioti pareigūnai ir valstybės tarnautojai turi teisę:

1) tikrinti, kaip laikomasi sprogmenų civilinę apyvartą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;

2) apžiūrėti teritoriją ir patalpas, kuriose gaminami, laikomi, naudojami, realizuojami sprogmenys, ir ten atlikti patikrinimą;

3) gauti iš bet kurio fizinio ar juridinio asmens, vykdančio sprogmenų civilinę apyvartą, iš kitų valstybės ir savivaldybių institucijų visą turimą informaciją apie veiksmus, susijusius su sprogmenų civiline apyvarta;

4) esant šio įstatymo 17 straipsnio 2, 3, 4 ar 8 dalyje nurodytoms aplinkybėms, siūlyti licenciją ar rašytinį sutikimą išdavusiai institucijai priimti sprendimą dėl licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimo sustabdymo ar licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimo panaikinimo;

5) nustatę šiame įstatyme numatytų sprogmenų civilinės apyvartos tvarkos pažeidimų, duoti fiziniam ar juridiniam asmeniui privalomuosius nurodymus šiuos trūkumus pašalinti;

6) imtis kitų priemonių, nustatytų įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

3. Sprogmenų civilinės apyvartos kontrolės tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

19 straipsnis. Sprogmenys kaip radiniai ar bešeimininkis turtas

1. Asmuo, radęs sprogmenų, privalo nedelsdamas apie tai pranešti teritorinei policijos įstaigai. Ši privalo iškart imtis priemonių, kad rasti sprogmenys nekeltų pavojaus žmonių gyvybei ir sveikatai, aplinkai ir turtui.

2. Sprogmenys, kurių savininkas nežinomas, paimami šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka.

20 straipsnis. Sprogmenų paėmimas, tolesnis jų panaudojimas ar sunaikinimas

1. Sprogmenys paimami:

1) jeigu sprogmenys gaminami, įgyjami, laikomi, realizuojami, įvežami, importuojami į Lietuvos Respubliką, išvežami, eksportuojami iš Lietuvos Respublikos, vežami tranzitu per Lietuvos Respubliką, neturint licencijos, rašytinio sutikimo ar leidimo;

2) panaikinus licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimą;

3) šio įstatymo 5 straipsnio 9 dalyje nustatytais atvejais;

4) radus juos kaip radinius;

5) kitais įstatymų nustatytais atvejais.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytais atvejais sprogmenis paima Ginklų fondas kartu su teritorine policijos įstaiga. Jeigu sprendimas dėl licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimo panaikinimo įstatymų nustatyta tvarka apskundžiamas, sprogmenys laikinai paimami saugoti iki galutinio sprendimo priėmimo. Laikinai paimti sprogmenys saugomi licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojo, iš kurio sprogmenys paimti, patalpose ar sprogmenims laikyti pritaikytose Lietuvos kariuomenės arba specializuotos policijos įstaigos patalpose.

3. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytais atvejais sprogmenis paima Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba kartu su teritorine policijos įstaiga. Paimti sprogmenys saugomi licencijos ar rašytinio sutikimo turėtojo, iš kurio sprogmenys paimti, patalpose ar sprogmenims laikyti pritaikytose Lietuvos kariuomenės arba specializuotos policijos įstaigos patalpose.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1889, 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-01, i. k. 2015-10507

4. Šio straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose nustatytais atvejais, taip pat sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos prašymu sprogmenis paima Lietuvos kariuomenė ar specializuota policijos įstaiga. Paimti sprogmenys saugomi sprogmenims laikyti pritaikytose Lietuvos kariuomenės arba specializuotos policijos įstaigos patalpose.

5. Sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekanti institucija, šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytais atvejais paėmusi sprogmenis, privalo nustatyti šių sprogmenų atitiktį šio įstatymo nustatytiems reikalavimams. Nustačius, kad sprogmenys turi atitikties sertifikatus ir kad jie nėra pažeisti išoriškai, priimamas sprendimas juos realizuoti.

6. Sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekanti institucija, šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytais atvejais paėmusi sprogmenis ir nustačiusi sprogmenų gamintoją, apie tai privalo informuoti Europos Komisiją.

7. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais paimti sprogmenys, kurie neturi atitikties sertifikatų, taip pat išoriškai pažeisti sprogmenys nesaugomi. Jie visais atvejais neatlygintinai sunaikinami. Šiuos sprogmenis naikinti turi teisę Lietuvos kariuomenė ir specializuotos policijos įstaigos savo nustatyta tvarka.

8. Sprogmenų gamintojai turi teisę naikinti savo pagamintus sprogmenis ir jiems gaminti naudojamas medžiagas ir žaliavas.

21 straipsnis. Duomenų apie sprogmenis teikimas tretiesiems asmenims

1. Ginklų fondas teisės aktų nustatyta tvarka suinteresuotoms institucijoms ir tarptautinėms organizacijoms teikia duomenis apie pagamintus, įgytus, laikomus, sunaudotus, realizuotus, importuotus, įvežtus į Lietuvos Respubliką, eksportuotus, išvežtus iš Lietuvos Respublikos, vežtus tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją sprogmenis. Šių duomenų sudėtį nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Ginklų fondas valstybėms narėms teikia informaciją apie civilinę sprogmenų apyvartą Lietuvos Respublikoje, Lietuvos Respublikos fizinius ir juridinius asmenis, kurie verčiasi su sprogmenų apyvarta susijusia licencijuojama veikla.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
sprogmenų apyvartos
kontrolės įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/15/EEB dėl civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų pateikimo į rinką ir jos priežiūros nuostatų suderinimo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 12 tomas, p. 58).

2. 2008 m. balandžio 4 d. Komisijos direktyva 2008/43/EB, nustatanti civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų atpažinties ir susekamumo sistemą pagal Tarybos direktyvą 93/15/EEB (OL 2008 L 94, p. 8), su pakeitimais, padarytais 2012 m. vasario 22 d. Komisijos direktyva 2012/4/ES (OL 2012 L 50, p. 18).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1965, 2004-01-20, Žin., 2004, Nr. 21-618 (2004-02-07), i. k. 1041010ISTA0IX-1965
Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. X-186, 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. 67-2398 (2005-05-28), i. k. 1051010ISTA000X-186
Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-294, 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294
Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 1, 2, 9, 13, 14, 18, 23 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-647, 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 13-615 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-647
Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 9, 13, 18, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo ir Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 1, 2, 9, 13, 14, 18, 23 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-840, 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840
Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 2, 11, 12, 13, 17, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-2154, 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 81-4220 (2012-07-12), i. k. 1121010ISTA0XI-2154
Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymas

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-1889, 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-01, i. k. 2015-10507
Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės Nr. IX-1315 įstatymo 5 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas